

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративна культура та етика професійної діяльності

для магістрів спеціальності 0.28 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

напряму підготовки 02 «Культура і мистецтво»

для спеціальності 0.28 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

спеціалізація _____

(шифр, назва спеціалізації)

факультет соціологічний

2016/ 2017 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою

“ ___ 11 ___ ” ___ квітня _____ 2016 року, протокол №_9_

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: ХИЖНЯК Лариса Михайлівна, доктор соціологічних наук, професор

Програму схвалено на засіданні кафедри

Протокол від “ ___ ” _____ 2016 року № ___

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Корпоративна культура та етика професійної діяльності” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів

спеціальності (напряму) 02 «Культура і мистецтво»

0.28 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

сформувати у слухачів магістратури навички та уміння управляти корпоративною культурою в організаціях соціокультурної сфери.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- ознайомити магістрів з основними концептуальними підходами до вивчення корпоративної культури, проведення її діагностики і напрямів впливу на неї.
- сформувати компетентності, необхідні для використання в практиці управління корпоративною культурою організацій соціокультурної сфери.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин - 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
22 год.	
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	
Самостійна робота	
86 год.	
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри повинні досягти таких результатів навчання:

знати такі питання:

- теоретичні основи корпоративної культури;
- історію розвитку уявлень про корпоративну культуру, її роль в теорії і практиці менеджменту;

- функції корпоративної культури;
- структуру, типологію корпоративної культури;
- методи, інструменти діагностики корпоративної культури;
- етичні аспекти формування і розвитку корпоративної культури, співвідношення корпоративної і професійної етики;
- межі управлінського впливу на корпоративну культуру.

вміти:

- проводити типологію корпоративної культури організацій соціокультурної сфери;
- застосовувати сучасні методи діагностики корпоративної культури організацій соціокультурної сфери;
- самостійно розробляти кодекси професійної діяльності;
- розробляти рекомендації щодо проведення змін корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теорія і методологія вивчення корпоративної культури

Тема 1. Концептуальні основи корпоративної культури в сучасному менеджменті

Поняття «корпоративна культура». Фактори актуалізації корпоративної культури в життєдіяльності організацій соціокультурної сфери.

Корпоративна культура і теорії менеджменту.

Основні концептуальні підходи до вивчення корпоративної культури. Етапи дослідження корпоративної культури.

Структура корпоративної культури (ціннісно-нормативна, ігрова, іміджеві). Символи, ритуали, герої, цінності як елементи корпоративної культури (на прикладі організацій соціокультурної сфери).

Функції корпоративної культури.

Субкультури в організаціях соціокультурної сфери.

Тема 2. Типологія корпоративної культури

Затребуваність типології корпоративної культури. Критерії типології корпоративної культури.

Типологія корпоративних культур Т. Діла і А. Кеннеді.

Типологія корпоративної культури С. Ханді.

Основні характеристики типів корпоративної культури за Г. Хофштеде.

Типологія корпоративних культур за К. Камерону і Р. Куїнну.

Модель корпоративної культури Е. Шейна.

Модель корпоративної культури Ф. Харріса і Р. Морана.

Типологія корпоративних культур по Ф. Тромпенаарсу.

Типологія корпоративних культур в залежності від специфіки виду діяльності.

Галузева типологія корпоративної культури: типологія М. Бурке.

Тема 3. Методи та інструменти діагностики корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери

Архітектоніка корпоративної культури.

Методичний інструментарій дослідження корпоративної культури. Основні виміри корпоративної культури.

Особливості та принципи діагностики корпоративної культури. Загальнонаукові та спеціальні методи діагностики корпоративної культури.

Інструменти діагностики корпоративної культури.

Методи та інструменти діагностики корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери.

Тема 4. Управління корпоративною культурою

Поняття «управління корпоративною культурою». Програмування корпоративної культури. Організаційна структура і корпоративна культура.

Організаційна культура як менеджерська стратегія. Організаційна культура в системі управління соціальним розвитком організацій соціокультурної сфери.

Природа і логіка формування корпоративної культури організацій соціокультурної сфери. Методи впливу на корпоративну культуру.

Межі управлінського впливу на корпоративну культуру в організаціях соціокультурної сфери.

Розділ 2. Професійна етика як елемент корпоративної культури

Тема 5. Етика як елемент корпоративної культури. Теоретичні основи професійної етики

Місце професійної етики в системі етичного знання. Роль професійної етики в житті сучасного суспільства. Етапи становлення і розвитку професійної етики. Фактори актуалізації професійної етики в сучасному світі.

Професійна і корпоративна етика в організаціях соціокультурної сфери: проблеми взаємодії.

Професійна діяльність і її моральна сутність. Виникнення та історичні етапи розвитку професійної етики.

Професійна етика як вид етики, її нормативний та теоретичний рівні.

Тема 6. Види професійної етики

Норми і принципи професійної етики.

Етика професійних груп: її особливості, специфіка змісту.

Видова різноманітність професійної етики.

Професійна етика та моральна культура особистості.

Співвідношення корпоративної і професійної етики. Зони протиріч, механізми запобігання конфліктів між корпоративною і професійною етикою.

Тема 7. Кодекси професійної етики

Моральний кодекс: його особливості, види.

Сутність і зміст, цілі та завдання професійно-етичного кодексу. Особливості кодексів професійної етики на відміну від Общеморальние кодексів. Основні джерела професійно-етичного кодексу.

Основні тенденції в кодифікації професійно-етичних систем. Структура професійно-етичного кодексу і її обґрунтування.

Вимоги до розробки професійно-етичного кодексу. Професійний кодекс організації соціокультурної сфери.

Тема 8. Етичне регулювання професійної діяльності в організаціях соціокультурної сфери

Етичні принципи в менеджменті. Соціальна відповідальність менеджера.

Професійний відбір і етичні проблеми його проведення.

Проблема професійної совісті менеджера сфери соціокультурної діяльності. Проблема морального вчинку в діяльності менеджера сфери соціокультурної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теорія і методологія вивчення корпоративної культури												
Тема 1. Концептуальні основи корпоративної культури в сучасному менеджменті	16	4	2			10						
Тема 2. Типологія корпоративної культури	16	4	2			10						
Тема 3. Методи та інструменти діагностики корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери	15	4	1			10						
Тема 4. Управління корпоративною культурою	13	2	1			10						
Усього за розділом 1	60	14	6			40						
Розділ 2. Професійна етика як елемент корпоративної культури												
Тема 5. Етика як елемент корпоративної культури. Теоретичні основи професійної етики	13	2	1			10						
Тема 6. Види професійної етики	13	2	1			10						
Тема 7. Кодекси професійної етики	17	2	2			13						
Тема 8. Етичне регулювання	17	2	2			13						

професійної діяльності в організаціях соціокультурної сфери												
Усього за розділом 2	60	8	6			46						
Усього годин	120	22	12			86						

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Концептуальні основи корпоративної культури в сучасному менеджменті	2
2	Тема 2. Типологія корпоративної культури	2
3	Тема 3. Методи та інструменти діагностики корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери	1
4	Тема 4. Управління корпоративною культурою	1
5	Тема 5. Етика як елемент корпоративної культури. Теоретичні основи професійної етики	1
6	Тема 6. Види професійної етики	1
7	Тема 7. Кодекси професійної етики	2
8	Тема 8. Етичне регулювання професійної діяльності в організаціях соціокультурної сфери	2
	Усього годин	12

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Тема 1. Концептуальні основи корпоративної культури в сучасному менеджменті	10	Завдання
2	Тема 2. Типологія корпоративної культури	10	Завдання
3	Тема 3. Методи та інструменти діагностики корпоративної культури в організаціях соціокультурної сфери	10	Завдання
4	Тема 4. Управління корпоративною культурою	10	Завдання
5	Тема 5. Етика як елемент корпоративної культури. Теоретичні основи професійної етики	10	Завдання
6	Тема 6. Види професійної етики	10	Завдання
7	Тема 7. Кодекси професійної етики	13	Завдання
8	Тема 8. Етичне регулювання професійної діяльності в організаціях соціокультурної сфери	13	Завдання
	Усього годин	86	

6. Методи навчання

Основні форми та методи навчання:

- лекційні заняття;
- семінарські (практичні) заняття;

- консультації (індивідуальні та групові);
- самостійна робота;
- підготовка та презентація завдань, повідомлень та ін.;

7. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі іспиту. Передбачено поточний контроль знань магістрів у формі усного опитування, виступу з повідомленнями, виконання завдань самостійної роботи, а також контроль у формі тестування.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	
90 – 100	відмінно	
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	

8. Рекомендована література

Основна література

Корпоративна культура

Грошев И. В. Организационная культура: учебное пособие для студентов вузов / Грошев И. В., Емельянов П. В., Юрьев В. М. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 288 с.

Корпоративна культура: навчальний посібник / під заг. ред. Г. Л. Хаєта. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 403 с.

Палеха Ю. І. Ключі до успіху, або Організаційна та управлінська культури: навч. посібник – 2-ге вид. доп. – К. : Вид-во Європ. унту, 2002. – 337 с.

Професійна етика

Барышева А. Д. Этика и психология делового общения (сфера сервиса) / А. Д. Барышева, Ю. А. Матюхина, Н. Г. Шердер. – М. : Альфа-М; ИНФРА-М, 2006. – 256 с.

Профессиональная этика: учебное пособие для высших учебных заведений / Отв. ред. М. Н. Росенко. – СПб. : ООО ИД «Петрополис», 2006. – 200 с.

Этика. Энциклопедический словарь. / Отв. ред. Гусейнов А. А., Апресян Р. Г. – М. : Гардарики, 2001. – 671 с.

Допоміжна література

Корпоративна культура

Адизес И. К. Управление жизненным циклом корпорации / И. К. Адизес; пер. с англ. Кузина В.; под науч. ред. Сеферяна А. Г. – СПб. : Питер, 2007. – 383 с.

Аксакова Н. В. Организационная культура корпоративных стандартов: понятие, структура, особенности / Н. В. Аксакова // Управление персоналом. – 2009. – № 12. – С. 53-56.

Аксенова Е. К. Стратегический ассесмент. Как сформировать человеческий ресурс организационных изменений / Е. К. Аксенова. – М. : Аспект Пресс, 2008. – 352 с.

Архангельский Г. А. Корпоративный тайм-менеджмент : энциклопедия решений / Г. А. Архангельский. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 160 с.

Безземельная Т. А. Особенности формирования корпоративной культуры украинских предприятий / Т. А. Безземельная // Вестник Государственного и муниципального управления – № 2 2013. – С. 167-173.

Быков В. Корпоративная культура в системе социально-трудовых отношений / В. Быков, Н. Пичко // Общество и экономика. – 2009. – № 3. – С. 136-144.

Власов П. К. Психология замысла организации. Принципы формирования стратегии / Власов П. К. – Харьков : Гуманитарный Центр, 2003. – 284 с.

Власов П. К. Замысел и организационная реальность. Структура смыслопроизводства в организациях / П. К. Власов, А. А. Киселева. – М., Х. : Изд-во Гуманитарный центр, 2012. – 300 с.

Гибсон Джеймс Л. Организации: Поведение. Структура. Процессы: учебник для вузов: пер. с англ. / Гибсон Джеймс Л. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 660 с.

Гроув Э. Выживают только параноики. Как использовать кризисные периоды, с которыми сталкивается любая компания / Э.Гроув. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2004. – 200 с.

Гуиар Франси Ж. Преобразование организации; Пер. с англ. / Гуиар Франси Ж. – М. : Дело, 2000. – 375 с.

Даулинг Г. Репутация фирмы: создание, управление и оценка эффективности : пер. с англ. / Г. Даулинг. – М. : Консалтинговая группа «ИМИДЖ-Контакт»: ИНФРА-М, 2003. – 368 с.

Дил Т. Корпоративные клики: определение культур / Т. Дил, А. Кеннеди // Эффективный менеджер: взгляды и иллюстрации / Под общ. ред. Д. Биллсберри. – М. : МИМ Линк, 1999. – С. 98-112.

Друкер Питер. Рождение новой организации; пер. с англ. / Питер Друкер // Управление знаниями: пер. с англ. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. – С. 9–26.

Идентичность и организация в меняющемся мире: сборник научных статей. Под ред. Лебедевой Н.М., Ивановой Н.Л., Штроо В.А. – М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2008. – 328 с.

Камерон К. Диагностика и изменение организационной культуры : пер. с англ. / К. Камерон, Р. Куинн; под ред. И. В. Андреевой. – СПб. : Питер, 2001. – 320 с.

Капитонов Э. А. Корпоративная культура и PR / Э. А. Капитонов, А. Э. Капитонова. – М. : ИКЦ "МарТ", 2003. – 416 с.

Катков В. Формирование организационной культуры на промышленном предприятии / В. / Катков / Управление персоналом. – 2000. – № 2. – С. 66–70.

Комаров Е. Организационные и дезорганизационные методы управления как составляющие организационной и дезорганизационной культуры предприятия / Е. Комаров // Управление персоналом. – 2000. – № 11. – С. 28–34.

Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : посібник / за наук. ред. Редькіна О.С. – К. : Вид-во «Фабований лист», 2011. – 471 с.

Красовский Ю. Д. Архитектоника организационного поведения / Ю. Д. Красовский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 334 с.

Кремнева Н. Ю. Формирование корпоративной культуры: инновации и стереотипы / Н. Ю. Кремнева // Социс. – 2007. – № 7. – С.52-59.

Кросс Роб. Невидимая сила социальных связей: как на самом деле работают организации / Роб Кросс, Эндрю Паркер; пер. с англ. – К. : Калидос Паблшинг, 2006. – 287 с.

- Корпоративная культура: Учебно-методическое пособие / Авт.-сост. Т.А. Лапина. – Омск: Изд-во ОмГУ, 2005. – 96 с.
- Ленсиони Патрик. Сердце компании. Почему организационная культура значит больше, чем стратегия или финансы / Патрик Ленсиони. – М. : Издательство: Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 224 с.
- Липатов С. А. Организационная культура: концептуальные модели и методы диагностики / С. А. Липатов // Организационная психология / Сост. и общ. ред. Л. В. Винокурова, И. И. Скрипюка. – СПб. : Изд-во «ПИТЕР», 2000. – С. 432–440.
- Лютенс Ф. Организационное поведение: пер. с англ. / Ф. Лютенс. – М. : ИНФРА-М, 1999. – 692 с.
- Магура М. И. Организационная культура как средство успешной реализации организационных изменений / М. И. Магура // Управление персоналом. – 2002. – № 1. – С. 24–29.
- Мальцева Т. Метания то в жар, то в холод категорически недопустимы в формировании корпоративной культуры / Т. Мальцева // Управление персоналом. – 2012. – № 15. – С. 16–19.
- Мизелева Г. С. Корпоративная культура: взгляд изнутри / Г. С., Мизелева, И. В. Балакина, Я. Л. Эйдельман // Справочник по управлению персоналом. – 2004. – № 3. – С. 14–32.
- Минцберг Г. Структура в кулаке: создание эффективной организации: пер. с англ. / Минцберг Г. – СПб. : Питер, 2002. – 512 с.
- Мещанинов А. А. Образ компании / А. А. Мещанинов. – М. : ОАО Типография «Новости», 2001. – 280 с.
- Немцов Э. Ф. Организационная культура и электронная почта / Э. Ф. Немцов // Менеджмент в России и за рубежом. – 2010. – № 2. – С. 118–126.
- Організаційна поведінка /Дон Гелрігел, Джон В. Слокум-молодший, Ричард В. Вудмен, Н. Сью Бренінг Пер. з англ. – К. :Основи, 2001. – 726 с.
- Організаційна поведінка: Навч.-метод. посіб. Для самост. вивч. дисц. [Савчук Л.М., Бутенко Н.Ю., Власова А.М. та ін.]; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2001. – 249 с.
- Павлова О. В. Ценностный отбор как технология обеспечения идентичности организационной культуры / О. В. Павлова // Управление персоналом. – 2009. – №3. – С. 46–48.
- Персикова Т. Н. Межкультурная коммуникация и корпоративная культура : учеб. пособие / Т. Н. Персикова. – М. : Логос, 2002. – 224 с.
- Петрова Н. Корпоративная культура современной российской компании: CASE STUDY на примере ИТ-рынка / Н Петрова // Кадровик. – 2003. – № 11. – С. 24–33.
- Полюшкевич О. А. Специфика развития женских организаций / О. А. Полюшкевич // Социология. Журнал РОС. – 2005. – № 3-4. – С. 6-14.
- Рафаева О. С. Коррекция корпоративной культуры / О. С. Рафаева // Справочник по управлению персоналом. – 2004. – № 3. – С. 34–40.
- Романова Ю. Изменение корпоративной культуры: доверить консультантам или возможно провести самим!? / Ю. Романова // Управление персоналом. – 2000. – № 11. – С. 25–27.
- Семёнов Ю. Г. Организационная культура в контексте гуманитарных технологий / Ю. Г. Семёнов // Менеджмент в России и за рубежом. – 2010. – № 2. – С. 127–130.
- Соломанидина Т. О. Организационная культура компании / Т. О. Соломанидина. – М. : Инфра-М, 2007. – 624 с.
- Социокультурные основания деятельности современных российских неправительственных организаций / под общ. ред. Халий И. А. – М.: Институт социологии РАН, 2010. – 59 с. (Информационно-аналитический бюллетень Института социологии Российской академии наук. Вып. № 1 – 2010).

- Спивак В. А. Корпоративная культура / В. А. Спивак. – СПб. : Питер, 2001. – 416 с.
- Староверов О. «Обучающийся» подход к развитию культуры организации / О. Староверов, О. Алехина. // Управление персоналом. – 2001. – № 7. – С. 54–57.
- Сухорукова М. Ценности как ключевой элемент организационной культуры / М. Сухорукова // Управление персоналом. – 2000. – № 11. – С. 39–44.
- Тевене М. Культура предприятия: пер. с фр. / Под ред. В.А. Спивака. – 3-е изд. – СПб. : ИД «Нева»; 2003. – 128 с.
- Титц С. Язык организаций. Интерпретация событий и создание значений / С. Титц, Л. Коэн. – Харьков, Гуманитарный Центр, 2008. – 324 с.
- Тихомирова О. Г. Организационная культура: формирование, развитие и оценка: Учебное пособие. – СПб. : СПбГУ ИТМО, 2008. – 156 с.
- Хижняк Л. М. Ідеологія організації як елемент її корпоративної культури / Л. М. Хижняк // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент: збірник наукових праць. Вип. 17. – К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2015. – С. 87-94.
- Шейн Э. Х. Организационная культура и лидерство: пер. с англ. / под ред. В.А. Спивака. – СПб. : Питер, 2002. – 336 с.
- Hofstede G. Cultures and Organization. Software of the Mind: Intercultural Cooperation and its Importance for Survival / Geert Hofstede. – Profile Books Ltd., 2003.

Професійна етика

- Бакштановский В. И. Этика профессии: миссия, кодекс, поступок : научное издание / В. И. Бакштановский, Ю. В. Согомонов ; Федеральное агентство по образованию, Гос. образоват. учреждение высш. проф. образования "Тюменский гос. нефтегазовый ун-т", НИИ прикл. этики. – Тюмень : НИИ прикладной этики ТюмГНГУ, 2005. – 378 с.
- Ботавина Р. Н. Этика деловых отношений: учеб. пособие / Р. Н. Ботавина. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 208 с.
- Ботавина Р. Н. Этика менеджмента: учебник / Р. Н. Ботавина. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 192 с.
- Гуляева А. Профессиональная этика журналиста. От кодекса строителя коммунизма к этическим кодексам СМИ». – Вильнюс : ЕГУ, 2014. – 262 с.
- Герчикова И. Н. Деловая этика и регулирование международной коммерческой практики: учебное пособие / И. Н. Герчикова. – М. : Консалтбанк, 2002. – 576 с.
- Де Джордж Ричард Т. Деловая этика : в 2 т. / Р. Де Джордж; Пер. с англ. Р.И. Столпера. - Т. 1. – СПб. : Экономическая школа ; М. : Прогресс, 2001. – 496 с.
- Де Джордж Ричард Т. Деловая этика : в 2 т. / Р. Де Джордж; Пер. с англ. Р.И. Столпера. - Т. 2. - СПб. : Экономическая школа ; М. : Прогресс, 2001. – 491-1048 с.
- Деловой этикет / Б. В. Макаров, А. В. Непгода. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2010. – 317 с.
- Дусенко С. В. Профессиональная этика и этикет : учебное пособие для студентов вузов, обуч. по напр. подготовки "Гостиничное дело" и "Туризм" / С. В. Дусенко. - 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Академия, 2012. – 223 с.
- Егоршин А. П. Этика деловых отношений : учеб. пособие по спец. "Управление персоналом" и "Менеджмент организации" / А. П. Егоршин, В. П. Распопов, Н. В. Шашкова. – Нижний Новгород : Нижегородский ин-т менеджмента и бизнеса, 2005. – 404 с.
- Зеленкова И. Л. Этика: Учеб. пособие для студентов вузов / И. Л. Зеленкова, Е. В. Беляева. 3-е изд., испр. – Минск: ТетраСистемс, 2000. – 368 с.
- Зеленкова И. Л. Этика: тесты, комментарии, иллюстрации / И. Л. Зеленкова. – М. : Тетра Системс, 2001. – 480 с.
- Канке В. А. Современная этика. –Л. : Омега, 2011. – 400 с.

Капто А. С. Профессиональная этика : научное издание / А. С. Капто ; Ин-т соц.-полит. исследований РАН, Каф. ЮНЕСКО по соц. и гуманитар. наукам, Северо-Кавказская акад. госслужбы. – М. : Ростов-на-Дону : Изд-во СКАГС, 2006. – 799 с.

Кибанов А. Я. Этика деловых отношений : учебник / А. Я. Кибанов, Д. К. Захаров, В. Г. Коновалова; под ред. А. Я. Кибанова. – изд. 2-е, испр. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 423 с.

Кирьянова Е.Н. Профессиональный отбор и этические нормы его проведения // Управление персоналом. – 1998. – № 8. – С. 39–43.

Краев А. Нарушения этики при подборе персонала / А. Краев, Е. Моргунов // Управление персоналом. – 2003. – № 3. – С. 63–65.

Купрейченко А. Б. Отношение к соблюдению нравственных норм делового поведения в зависимости от вектора доверия и недоверия у руководителей и рядовых сотрудников / А. Б. Купрейченко, С. П. Табхарова // Психология в экономике и управлении. – 2009. – № 2. – С. 56–63.

Одинцова О. В. Профессиональная этика : учебник для студентов высш. проф. образования / О. В. Одинцова. – М. : Академия, 2012. – 143 с.

Петрунин Ю. Ю. Этика бизнеса: учебное пособие / Ю. Ю. Петрунин, В. К. Борисов. – М. : Дело, 2000. – 280 с.

Протанская Е. С. Профессиональная этика: моральная пропедевтика делового поведения : учеб. пособие / Елена Протанская ; С.-Петерб. гос. ун-т культуры и искусств. – СПб. : Алетейя, 2003. – 288 с.

Профессиональная этика: учеб. пособие / В. В. Макаров [и др.] ; ВолгГТУ. – Волгоград : РПК "Политехник", 2002.

Сабат Энн Мэри. Бизнес-этикет / Энн Мэри Сабат.; пер. с англ. Б. Н. Осетрова. – М. : ФАИР ПРЕСС, 2004. – 240 с.

Самыгин С. И. Деловое общение : учеб. пособие / С. И. Самыгин, А. М. Руденко. – 2-е изд., стер. – М. : КноРус, 2012. – 436 с.

Солоницына А.А. Профессиональная этика и этикет : учебник / А. А. Солоницына. – Владивосток : Изд-во Дальневост. ун-та, 2005. – 200 с.

Томс Майкл. Душа бизнеса: современная этика предпринимательства : [пер. с англ.] / М. Томс. – СПб. : Весть, 2010. – 211 с.

Уткин Э. А. Этика бизнеса : учебник для вузов / Э.А.Уткин. – М. : Теис, 2003. – 271 с.

Цвык В. А. Профессиональная этика: основы общей теории : учебное пособие / В. А. Цвык. – 2-е изд. – М. : РУДН, 2012. – 288 с.

Шапарь В. Б. Этика и психология менеджмента: учебное пособие / Под ред. Ю. Л. Неймера / В. Б. Шапарь, В. Н. Мирошниченко. – Ростов н/Д, 2002. – 384 с.

Шкатулла В. И. Настольная книга менеджера по кадрам / В. И. Шкатулла. – М. : Издат. Группа НОРМА – ИНФРА-М, 1999. – 528 с.

Шо Роберт Б. Ключи к доверию в организации: Результативность, порядочность, проявление заботы: пер. с англ. / Шо Роберт Б. – М. : Дело, 2000.

Этика бизнеса : учеб. пособие / Ю. Ю. Петрунин, В. К. Борисов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Дело, 2004. – 400 с.

Этика бизнеса. Исторические и социально-культурные предпосылки формирования этики бизнеса : учеб. пособие / А. П. Стручалина, П. И. Стручалин, С. В. Коровина. – Волгоград : ВолгГТУ, 2005.

Этика бизнеса: Этика бизнеса и общая теория морали : метод. указания / [сост. А. П. Стручалина] ; ВолгГТУ. – Волгоград : РПК "Политехник", 2004.

Этика корпоративной культуры – это не догма, а руководство к действию! // Управление персоналом. – 2012. – № 16. – С. 42–43.

Этика профессиональной деятельности: учебно-методическое пособие / авт.-сост. Т. А. Прокофьева. – Самара : Самар. гуманитар. акад., 2009. – 56 с.

Этическая мозаика : опыт нетрадиционной интерпретации этики / [И.Л.Зеленкова, Е.В.Беляева, Д.А.Пинский и др.]; Под ред. И.Л.Зеленковой. – Минск : Мэджик Бук, 2001. – 255 с.

Этический консилиум : сборник / Под ред. В. И. Бакштановского, Н. Н. Карнаухова. – Тюмень : НИИ ПЭ, 2006. – 264 с. – (Ведомости / НИИ прикладной этики ; 2006; Вып. 29).
Яхонтова Е.С. Основы этики. – Знание : Изд-во ИВЭСЭП, 2006. –176 с.

9. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Архив журнала «Вестник Ассоциации Менеджеров» [Электронный ресурс] / Ассоциация менеджеров – Электрон. ресурс. – Режим доступа: <http://www.vam.amr.ru/archive/> свободный. – Загл. с экрана.

Корпоративная культура [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bizkiiev.com/content/view/273/205/>

Корпоративная культура и корпоративный кодекс компании [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://rabortaplus.ua/articles/id/146>

Освітній портал з економіки, соціології і менеджменту – <http://www.ecsocman.edu.ru>

Сайт «Корпоративный менеджмент». – Режим доступа <http://www.cfin.ru/press/management/>